

Яшчэ адна савецкая дыўэрсія

Свайго часу ў «Бацькаўшчыне» паведамлялася пра навагу Савецкага ўраду заснаваць у Маскве так званы «Університет дружбы народаў». У сувязі з гэтым таварыслася таксама пра палітычнае значэнне гэтага ўніверситету для Масквы і пра ягоны палітычныя харктар наагул. Тут мы хочам закрунку пытаньне, хто будзе студыяваць у гэтым ўніверситеце ў якім кірунку будуць узгэдоўвацца ягоныя студэнты.

Університет дружбы народаў, у які будзе прыміцаць толькі студэнты з краінай Азіі, Афрыкі й Лацінскай Амерыкі, ужо заснаваны ёсьць распачаты працу з 1960-61 наўчальнага года. Ен заснаваны пры Савецкім камітэце салідарнасці краін Азіі і Афрыкі, Савецкіх таварыстваў дружбы й культурнай сувязі з замежнымі краінамі і Усесаюзным цэнтральным свеце прафэсіональных саюзаў. Університет мае наступныя факультеты: інжынерны, сельскагаспадарскі, мэдыцынскі, фізыка-матэматычных і прыродазнаўчых навук, гісторыка-філяліягічны, эканомікі й права. Апрача гэтага, пры ўніверситеце будзе працаца падрыхтоўчы факультэт, на які будуць прыміцаць асобы, што на маюць сярэднюю школу, а таксама асобы, якія на ведаюць расейскай мовы. Наўчаныне на гэтым факультэце будзе працаўжанаца ад аданага да трох гадоў.

Наўчаныне на ўніверситеце будзе ажыццяўляцца на расейскай мове й сіламі савецкіх прафэсарскіх кадраў. Аднак Масква мае таксама выдаць ўніверситетскія падручнікі й на мовах яго студэнтаў ды спасіць колкі прафэсараў з Афрыкі, Азіі й Лацінскай Амерыкі. Рэкторам ўніверситету назначаны быў заступнік міністра вышэйшай і сярэдняй спэцыяльнай адукацыі СССР прафэсар С. Румянцав. У гэтым наўчальном годзе прадбачаецца прызначыць на ўніверситет каля 500 студэнтаў, каб потым давесці агульную іх колькасць да 4-5 тысяч чалавек. Ужо апублікаваны «Правіла приема в Університет дружбы народаў на 1960 год» і гэтым самым аб'яўлены набор студэнтаў.

Пры паведамленнях пра гэты савецкі намер зарынавацца ў Маскве Університет дружбы народаў Савецкі ўрад зазначаў, што мэтай ўніверситету зьяўленаца на што ішшае, як толькі «памагчы краінам Азіі, Афрыкі й Лацінскай Амерыкі ў падрыхтоўцы сваіх нацыянальных кадраў — інжынеру, спэцыялісту сельскай гаспадаркі, мэдыцынскай, настаўніцай, эканамістам і др.». Структура ўніверситету таксама паказвае, што ён зьяўленаца ўсебаковай наўчальнай установай, на толькі ідэялагічнага профілю. Таксама таварыслася, як, прыкладам, зазначаў Хрушчоў у Інданезіі, што на ўніверситеце могуць вучыцца, як тыя, хто будзе накіроўвацца ўрадавымі ворганамі дадзеных краін, так і тыя, хто прыбудзе асабісту.

Аднак, ці выглядае Університет дружбы народаў таій філантрапічнай установай, як яго размалёўвае Масква?

Як мы маглі звойважыць, Університет дружбы народаў заснаваны пры выразе на ўрадавых падыходных арганізаціях,

2)
мусіў упрадаваць усходнія межы свайго княства, што не могло быць даканана бяз збройнага змаганьня за іх з Маскоўшчынай. Траба было шукаць, хай часовага, паразумення з Крыжацкім Ордэнам, каб, забяспечыўшы на нейкі час заходнія межы княства, мець вольныя руки на ўсходзе. Дыпламатычныя заходы Вітаўта сустэрэлі прыхільных водгук на крыжацкага містра. 5-га кастрычніка 1398 году між крыжацкімі містрамі Канрадам фон Юнггененам і Вітаўтам адбылося спаконіне на невялікім аблукто Салін на Немане. На спаконіне быў запрошаны і містр Лівонскі. Тутка, на Саліне, і быў зроблены «мір братэрства» паміж Вітаўтам Княствам Літоўскім з аднаго боку і Крыжацкім Ордэнам з другога. Паводле гэтага міру, Вітаўт адступаў Крыжакам Жамойць. За гэты падарунак абодвух Ордэні забавяжаліся ніколі больш не нападаць збройна на Вітаўка Княства Літоўскага. Мір на Саліне быў вількою дыпламатычна перамогаю Крыжакоў, бо, паводле яго, адгэтуль усё ўзъбярэжжа Балтыцкага мора, пачынаючы ад Фінскага затокі на поўначы, апнулася пад нямецкім валаданьнем, да чаго Крыжакі й імкнуліся ўесь час.

Войны Крыжакоў з Польшчай

Крыжакі ваявалі на толькі з Вітаўтам Княствам Літоўскім, — яны ваявалі і з Польшчай. Мэтай іхна тутка было — пашырыць свае межы як найдалей на заход і паўднёв, каб забяспечыць Прусію ад польскага наезду ў выпадку вайны. Гэтак, яны занялі былі Памор'е, заселеное аж па Балтыцкага мора блізу вылучна польскім жыхарствам. З адыхадам да Крыжакоў Памор'я Польшча пагадзіцца не магла й польскі кароль Казімер Вітаўті пачаў вайну з Крыжацкім Ордэнам, каб Памор'е адабраць. Войну гэтых было колькі і вяліся яны ізъ зьменяно ўдачаю, у канчальнym аднак выніку, Памор'е засталося крыжацкім. За часоў караля Ягайлы, Крыжакі захапілі быті Дабжанскаю зямлю, перасоўваючы сваю паўдзеннюю мяжу блізу пад самы Плоцк, сталіцу Мазавецкага княства. Ягайла, адылі, наважыў, за прыкладам і парадай Вітаўта, гэтаксама зрабіць перапынак у змаганьні й запрапанаваў Крыжакам, за пасярэдніцтвам Вітаўта, замрэньне. У 1404 годзе ў

Рэлігійнае ажыўленне ў СССР

У першым квартале сёлета ў Савецкім Саюзе быў праведзены чарговы з'езды кампартыяў саюзных рэспублік, на якіх важнае месца занялі праблемы ідэялагічнага ўзгадаваньня ў сучасных умовах. Ува ўсіх дакладах першых сакратараў ЦК быў съцверджаны яго не дахопы й таму амбяркоўваліся меры да напраўлення іх.

Адным з вельмі важных пытаньняў, што ўваходзіць у камплекс праблемы ідэялагічнага ўзгадаваньня, з'яўляецца фактар стагала ўзмацненія ролі рэлігійнае веры й праблемы змаганьня ёю. Якраз у гэтым пытанні савецкіх краініцтва ўжо некалькі гадоў мае толькі нядачы ѹ знаходзіцца хутчэй у абароннай, чымъ наступальнай пазыцыі.

Больш таго, на ўсіх з'ездах кампартыяў саюзных рэспублік з'яўлену ўзгадаваньня на бедзінскому саюзесці, аднак большасць гэтых студэнтаў пасылаеца ўрадавымі ворганамі, 1, вядома, гэтыя ворганы на могуць задаволіць усіх просьбаў. Дзеля гэтага шматлікія талантливыя маладыя людзі з асяроддзя з мала забытчычымі сем'яў пазбуйлены магчымасці ажыццяўвіць сваё жаданьне вучыцца ў Савецкім Саюзе. Ведама, гэтым самым Хрушчоў хадзеў быццамы-бы скажаць, што ўніверситет дружбы народаў будзе прыміцаць асобы, якія з тых ці іншых прычынаў на могуць біць пасланы вучыцца ў Савецкі Саюз.

Дзеля гэтага й заарганизаваны пры ўніверситеце прыгатаваць факультэт, каб съяцягнучы на Савецкі Саюз больш падобнага элементу. Гэта, між іншым, падырдзіці ў сваім артыкуле адказны сакратар Савецкага камітэту салідарнасці адкрыта падрыхтоўку для савецкіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай памылкай і каўкаскіх саюзесцік і каўкаскіх рэспублік, а таксама савецкую камуністычную агенцтуру для краінай замежнага Усходу. У сучасных умовах палітычнае разыўціцца ў Азіі, Афрыцы й Лацінскай Амерыцы, калі народы гэтых кантynentau будуюць свае нацыянальныя дзяржавы, заснаваны на падобнага «камуністычнага» ўніверситету для студэнтаў гэтых народоў быль вялікай палітычнай п

